

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2010

Uimhir Lárionaid

71	
----	--

Uimhir Iarrthóra

--

Staidéir Ghnó

Páipéar 2
Bonnsraith

[G1202]

G1202

DÉ MÁIRT 15 MEITHEAMH, MAIDIN

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin ar an scrúdpháipéar seo.

Ba chóir go mbeadh go leor spáis ann do do fhreagraí. Má tá a thuilleadh spáis de dhíth ort, tá cead agat na freagraí a chríochnú ar na leathanaigh línithe breise ar cúl an leabhráin seo.

Freagair **gach ceann** de na **ceithre** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 105 an marc iomlán don pháipéar seo, le 5 mharc ar a mhéad san áireamh ag dul do chaighdeán na cumarsáide scríofa.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
CCS	

Marc Iomlán	
-------------	--

1

Is siopa poitigéara ar an Iúr é “Lóiseanna agus Leigheasanna”. Is poitigéirí láncháilithe iad Micheál agus Dóra agus is sa siopa seo atá siad ag obair. Tá Máire, Eibhlís agus Mairéad ag obair ann chomh maith ag cuntair an tsiopa.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

- (a) Tá Mairéad ag obair in Lóiseanna agus Leigheasanna ar bhonn fleisc-ama. Mínigh an téarma “fleisc-am”.

---

[2]

- (b) Cuir síos ar bhuntáiste **amháin** do Mhairéad as a bheith ag obair ar bhonn fleisc-ama.

---

[2]

- (c) Luaigh sonraí ar mhíbhuntáiste **amháin** atá ann don fhostóir in Lóiseanna agus Leigheasanna mar gheall ar obair fleisc-ama.

---

[2]

- (d) Ag deireadh na bliana, tugann úinéir Lóiseanna agus Leigheasanna fócaíocht bhreise do gach ball den fhoireann mar luach saothair i leith seirbhís mhaith i rith na bliana. Ticeáil an bosca a thaispeánann an t-ainm a thugtar ar an ioncam breise seo. Ná ticeáil ach **aon** bhosca **amháin**.

Coimisiún	
Bónas	
Sochair imeallacha	

[1]

- (e) Sainithin **3** cháilíocht nó scil a chaithfidh a bheith ag na cúntóirí siopa in Lóiseanna agus Leigheasanna.

1. _____

2. _____

3. _____ [3]

- (f) Cuirtear Micheál agus Dóra chuig cúrsaí oiliúna go rialta. Ainmnigh an cineál oiliúna atá in úsáid sa chás seo, agus mínigh **dhá** fháth a bhfuil sí fóirsteanach dóibh.

An cineál oiliúna _____

Fáth 1 _____

_____

_____

_____

Fáth 2 _____

_____

_____

_____ [5]

(g) Cuir síos ar thoisce **amháin** a mbeadh éifeacht aici ar an sásamh a bhaineann Máire as a post.

---

[2]

(h) Tá úinéir Lóiseanna agus Leigheasanna eolach ar shrianta dlíthiúla a choisceann leithcheal san ionad oibre. Mínigh **dhá** fhoráil de chuid an Achta um Leithcheal ar bhonn Míchumais.

1. _____

---

2. _____

---

[4]

(i) Sainithin **beirt** gheallsealbhóirí in Lóiseanna agus Leigheasanna **seachas na fostaithe agus an t-úinéir**. Luaigh go hachomair cén leas a bheadh ag gach duine den bheirt sa ghnólacht seo.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Is é Eoin úinéir agus bainisteoir gnólacht beag go meánmhéid (SME) ar an Bhaile Meánach. An Mada Co Tta a thugtar ar an ghnólacht agus bíonn cairpéid á miondíol agus á bhfeistiú aige fud fad na hÉireann.

(a) Comhlánaigh na ráitis seo a leanas faoi An Mada Co Tta:

Is é _____ an cineál d'úinéireacht ghnó atá ann. [1]

Is é _____ an líon is lú d'úinéirí is féidir a bheith ann. [1]

Is é _____ an cineál dliteanais atá ann. [1]

(b) Cá mhéad fostaí is dócha a bheidh fostaithe i SME?

_____ [1]

(c) Tá SMEs thar a bheith tábhachtach i ngeilleagar Thuaisceart Éireann. Mínigh **dhá** fháth a bhfuil seo amhlaidh.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

(d) Tá An Mada Co Tta suite i ngar d'oifigí na Comhairle Áitiúla. Tá haidhmeanna an dá eagraíocht difriúil ar fad lena chéile. Mínigh **dhá** dhifríocht maidir leis na haidhmeanna atá acu.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

(e) Luaigh sonraí ar an dóigh a mbeadh **dhá** aidhm de chuid An Mada Co Tta ag teacht salach ar a chéile.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

- (f) Tá cairpéid á ndíol ag An Mada Co Tta fud fad na hÉireann. Mol d'Eoin cad é an modh iompair is fóirsteanáí leis na hearraí a sheachadadh agus mínigh dhá fháth le do rogha.

An modh iompair is fóirsteanáí:

Fáth 1

Fáth 2

---

[5]

- (g) Tá stoc mór de chairpéad áirithe ag An Mada Co Tta agus is doiligh dó é a dhíol. Cuir síos ar **dhá** straitéis a chuirfeá i bhfeidhm le díolacháin an chairpéid seo a fheabhsú.

1.

2.

---

[4]

3

Tá príomhoifig an chomhlachta árachais Slán Sábháilte i bPort an Dúnáin.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

(a) Is i dtáirgeadh treasach atá Slán Sábháilte. Mínigh “táirgeadh treasach”.

---

[2]

(b) Luaigh sonraí ar threocht **amháin** i dTuaisceart Éireann a raibh éifeacht aici ar tháirgeadh treasach.

---

[2]

(c) Ainmnigh **dhá** chineál **eile** de ghnó atá i dtáirgeadh treasach.

1. _____

2. _____ [2]

(d) Tá súil ag Slán Sábháilte go bhfaighidh sé caighdeán cáilíochta aitheanta. Mínigh **dhá** dhóigh ar dócha go rachaidh caighdeán cáilíochta chun tairbhe **don chomhlacht**.

1. _____
_____
_____
_____

2. _____
_____
_____
_____ [4]

(e) Mínigh dóigh **amháin** ar dócha go rachaidh sé chun tairbhe do **chustaiméirí an chomhlachta** má fhaigheann Slán Sábháilte caighdeán cáilíochta.

_____
_____
_____
_____ [2]

(f) Caithfidh Slán Sábháilte aistriú ón fhoirgneamh ina bhfuil sé faoi láthair. Cuir comhairle ar na húinéirí faoi 3 thoisce ba chóir dóibh a chur san áireamh agus suíomh nua á roghnú acu.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____

3. _____

_____

_____

_____ [6]

(g) Ainmnigh an dlí a chinntíonn go bhfuil ionad oibre ar bith ina áit shlán le haghaidh oibre.

_____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

(h) Cuir síos ar **3** fhreagracht atá ar **fhostóirí Slán Sábháilte** as cúrsaí sábháilteachta ina gcuid oifigí.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____

3. _____

_____

_____

_____

[6]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Tá siopa beag seodra – Drithleach – ag Brian de Barún i nDún Geanainn. Brian féin a dhéanann cuid den seodra a bhíonn ar díol aige. Ní leis féin an foirgneamh.

- (a) Ba mhaith le Brian foinsí seachtracha a úsáid le caipiteal breise a fháil dá ghnólacht. Cuir comhairle ar Bhrian faoi **dhá** fhoinse sheachtracha a bheadh fóirsteanach do Drithleach.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

- (b) Luaigh sonraí ar **dhá** fháth fhéideartha ar mhaith le Brian caipiteal breise a chur isteach in Drithleach.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

- (c) Tá ort **dhá** chostas sheasta agus **dhá** chostas athraitheacha is dócha a tharlóidh in Drithleach a ainmniú sa bhosca seo thíos.

Costais Sheasta	Costais Athraitheacha
1.	1.
2.	2.

[4]

- (d) Anseo thíos tá Cuntas Trádála agus Brabúis agus Caillteanais Drithleach. Comhlánaigh na 3 fhiigiúr atá ar iarraidh.

**Cuntas Trádála agus Brabúis agus Caillteanais Drithleach
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009**

Díolacháin	£		£	29,000
Lúide:				
Stoc Tosaigh		<input type="text"/>		
Móide Ceannacháin		<u>7960</u>		
		11000		
Lúide Stoc ar Deireadh		<u>1400</u>		
Costas Earraí Díolta			<input type="text"/>	
Ollbhrabús			19400	
Lúide Speansais			12400	
Glanbhrabús			<input type="text"/>	

[3]

- (e) Na fiigiúirí thuas agus an bosca anseo thíos in úsáid agat, taispeáin an fhoirmle a d'úsáidfeá leis an Ráta Láimhdeachas Stoic do Drithleach a ríomh don bhliain agus oibrigh an t-áireamh amach.

[4]

(f) Luaigh sonraí ar **dhá** mhír fianaise a chuireann an t-áireamh thuas in iúl duit faoi Drithleach.

1. _____

_____

_____

_____

2. _____

_____

_____

_____ [4]

(g) Tá sé tábhachtach go gcoinneoidh Brian sreabhadh airgid dóthanach in Drithleach. Mínigh fáth **amháin** le cad chuige.

_____

_____

_____

_____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Caighdeán na cumarsáide scríofa

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR
